

Kako naši vozači vide?

Rezultati provjere vida kod vozača

Zagreb, 14.11.2011.

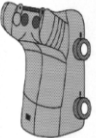

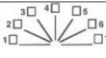
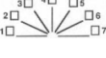

Metodologija

- Pokrivenost: Zagreb, Zadar, Rijeka, Osijek
- Ispitanici: muškarci/žene vozači
- Metodologija anketiranja: pregled vida na Visiotest aparatu
- Metoda uzorkovanja: slučajni uzorak
- Veličina uzorka: ukupan uzorak n=415
- Ispitivanje provedeno:
 - Zagreb: 22.09.
23.09.
 - Zadar: 06.10.
 - Rijeka: 07.10.
 - Osijek: 13.10. **Svjetski dan vida** (drugi četvrtak u listopadu)
- Duljina provjere/upitnika: 2 minute

Što je Visiotest?

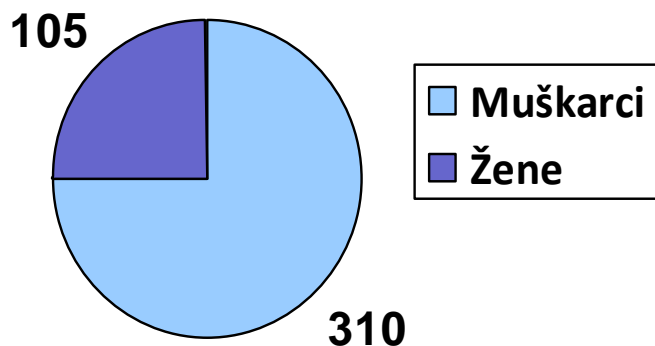
- instrument za prikazivanje testnih slika posebno konstruiran za brzu i točnu provjeru osnovnih parametara vidnih mogućnosti
- oštrina se određuje za daleko, za blizu i (kao opcija) za srednju udaljenost
- konstruiran na temelju priznatih međunarodnih preporuka

Kontrolni obrazac

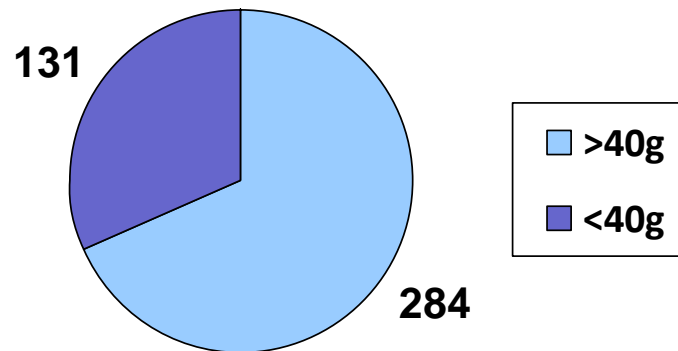
 	<p>630 618 612 675 68 65</p> <p>20/100 20/50 20/35 20/25 20/17</p> <p>D.O. OŠTRINA VIDA</p> <p>1 ?</p> <p>Koji je najmanji redak koji možete pročitati?</p> <p>2 D Z N K 7 6 2 2 4 T F D U N 9 7 4 3 6 Z R K F T 3 4 6 7 8 F T U N Z 6 2 0 9 10 K R F T A 2 7 4 3 6 12 U D R Z K 4 0 6 9 2</p> <p>Ne zaboravite koristiti dodatne leće za detekciju hiperopije u dalekovidnosti, i od 8. retka.</p> <p>Je li jedna od linija u dijagramu od 7 linija jasnija ili tamnija od drugih? Koja?</p>
	<p>630 618 612 675 68 65</p> <p>20/100 20/50 20/35 20/25 20/17</p> <p>L.O. OŠTRINA VIDA</p> <p>2 ?</p> <p>Koji je najmanji redak koji možete pročitati?</p> <p>2 F T Z U 2 7 6 4 4 Z K D R N 4 9 3 7 9 6 D U R F K 7 2 6 0 6 8 K Z E D B 9 0 7 2 3 10 N D R K U 3 6 4 9 7 12 U T F N Z 0 7 2 6 4</p> <p>Ne zaboravite koristiti dodatne leće za detekciju hiperopije u dalekovidnosti, i od 8. retka.</p> <p>Je li jedna od linija u dijagramu od 7 linija jasnija ili tamnija od drugih? Koja?</p>
	<p>630 618 612 675 68 65</p> <p>20/100 20/50 20/35 20/25 20/17</p> <p>BINOKULARNA OŠTRINA VIDA</p> <p>3 ?</p> <p>Koji je najmanji redak koji možete pročitati?</p> <p>2 K F U D 9 7 5 2 4 D N K F U 2 0 4 6 9 6 Z U R F K 3 2 6 0 7 8 F N D Z B 4 9 7 3 2 10 N F T T 6 2 6 4 8 12 U T O R N 0 3 6 7 2</p> <p>Kako vidite slova u 1. stupcu? Odgovori:</p> <p>- u ravini s mrežom St. 1: B ispred St. 5: C ispred - iza mreže St. 2: C iza St. 6: B iza - ispred mreže St. 3: B ispred St. 7: C ispred Isto pitanje za St. 4: A iza St. 8: A iza stupce 2. do 5.</p>
	<p>DUOCHROME</p> <p>4 ?</p> <p>Koje krugove bolje vidite: one na zaslani ili one na crvenoj pozadini ili obje vrste isto?</p> <p>☐ R ☐ G</p>
	<p>PHORIES</p> <p>5 ?</p> <p>Ovdje vidite mrežu i točku. Gdje je točka na mreži?</p> <p>1 A B C D E F G H I J K L M N O 2 3</p>
	<p>RASPOZNAVANJE BOJA</p> <p>6 ?</p> <p>Možete li pročitati brojeve u običnim krugovima?</p> <p>Normalno Leće</p>

Struktura uzorka ispitanika

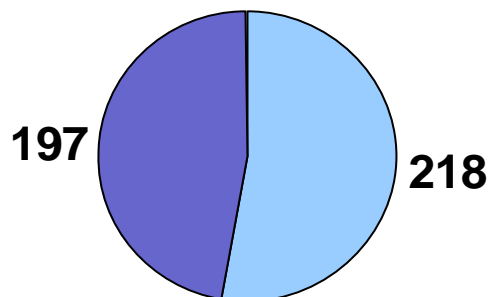
Broj ispitanika - žene i muškarci

Mlađi i stariji od 40 godina

Korekcija vida

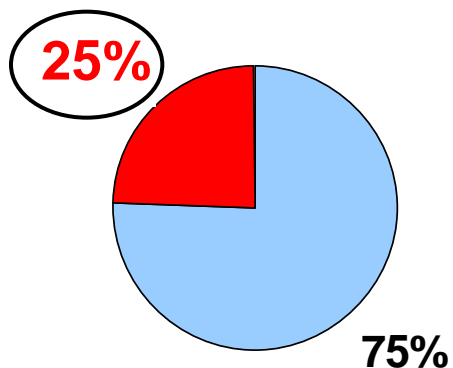

■ Nose naočale/leće ■ Ne nose naočale/leće

Kako vozači vide?

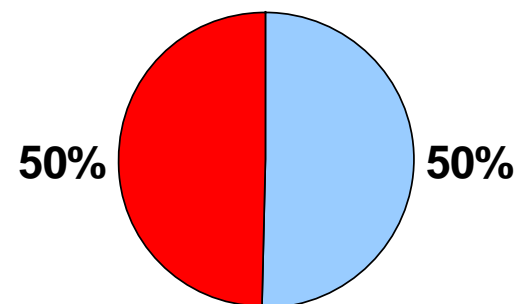
Ukupno vozači

Vid na daljinu

■ Dobar vid ■ Potrebna korekcija

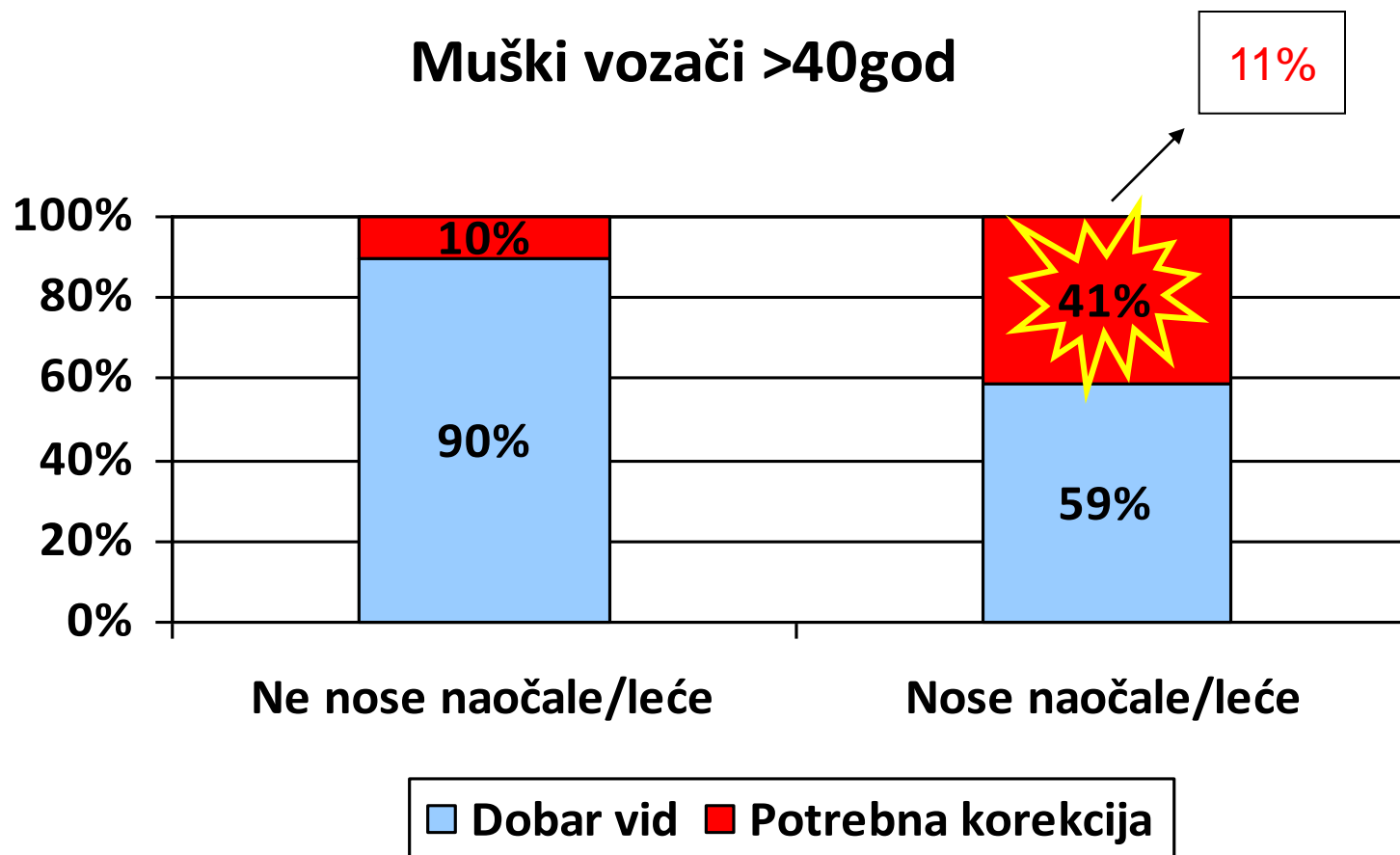
Vid na blizu

■ Dobar vid ■ Potrebna korekcija

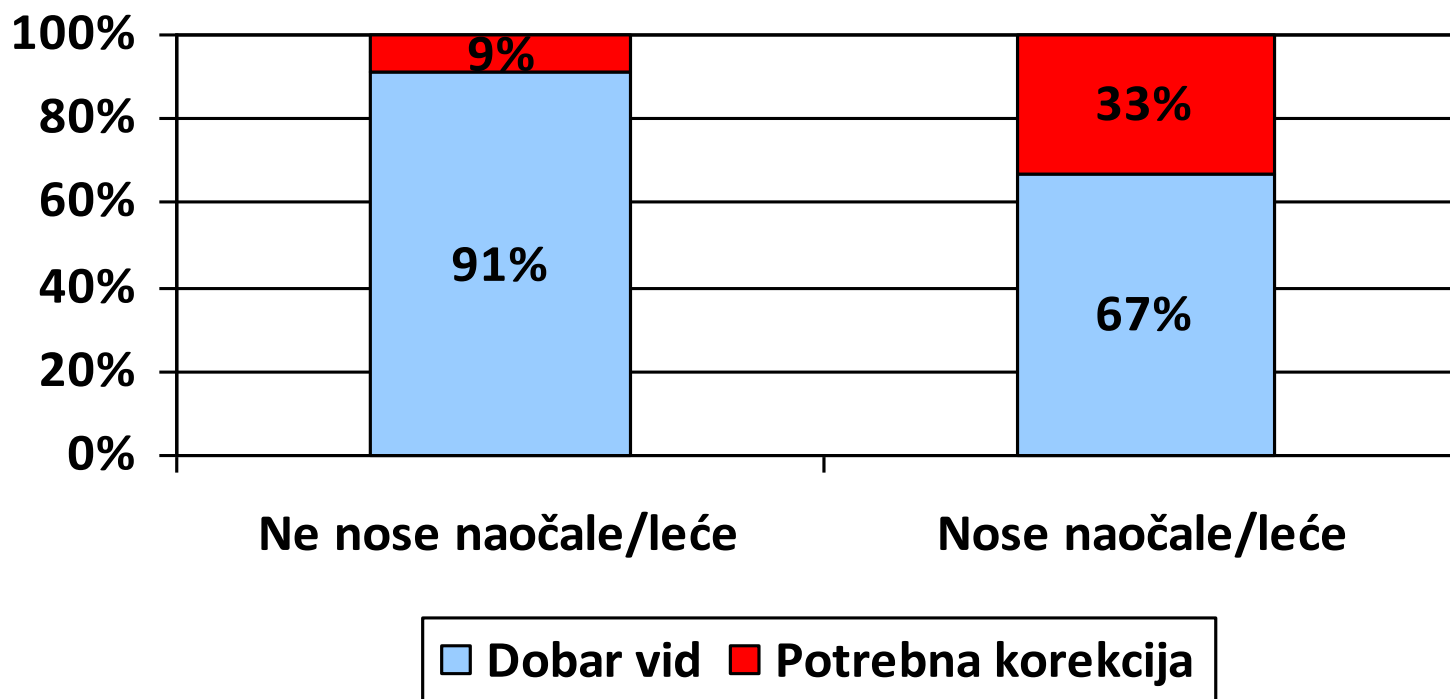
- u Zadru 30%, u Zagrebu 23%
- 3% ispitanika ima vid ispod zakonski propisanog minimuma od 0.5 (50%) ili 60 000 vozača (oko 2 milijuna vozača u RH)

Vid na daljinu: muški vozači

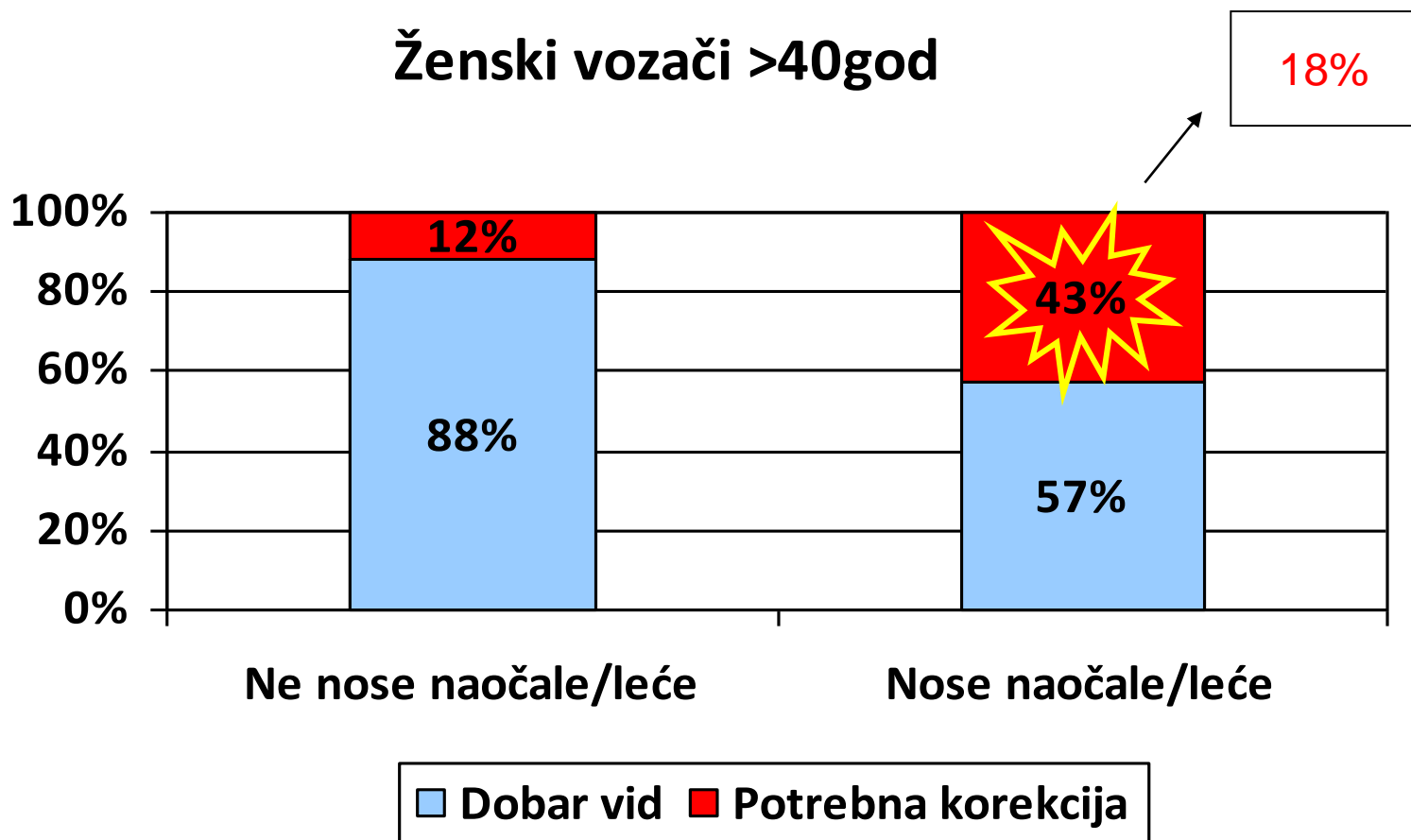
Vid na daljinu: muški vozači

Muški vozači <40god

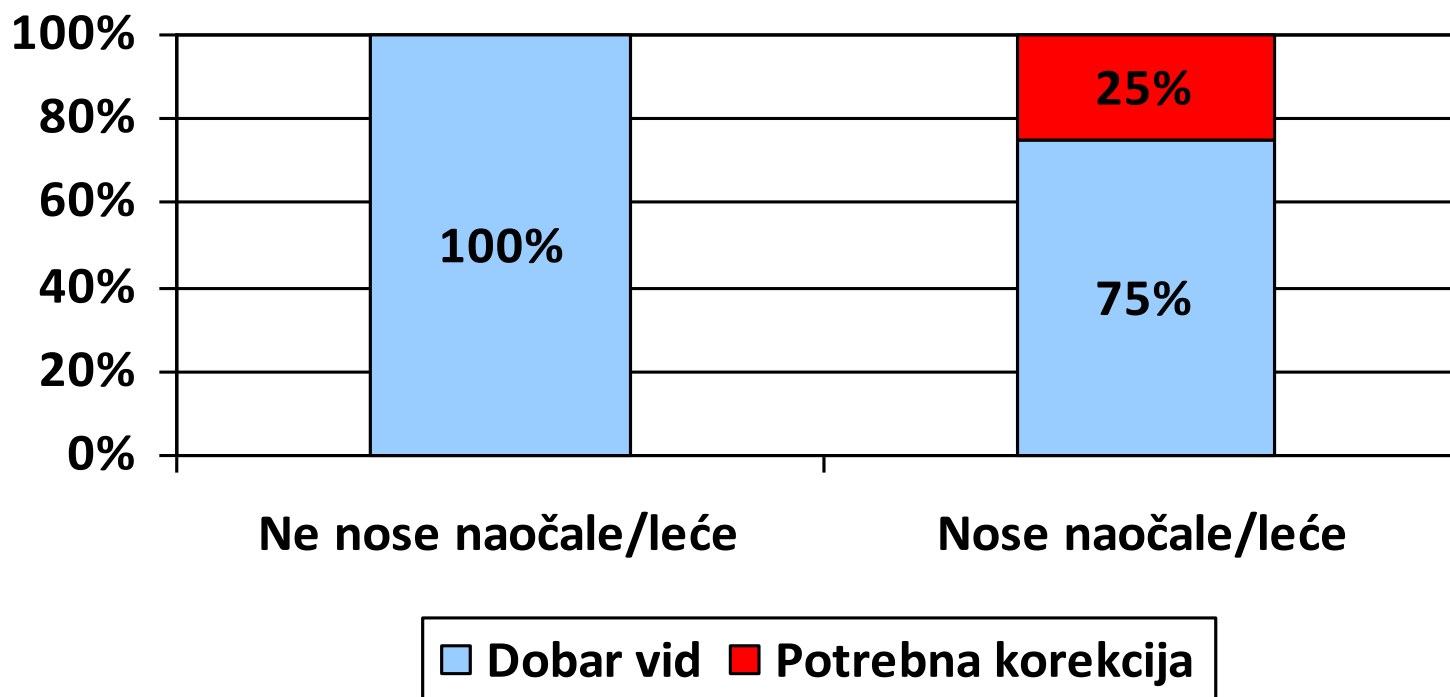
Vid na daljinu: ženski vozači

Ženski vozači >40god

Vid na daljinu: ženski vozači

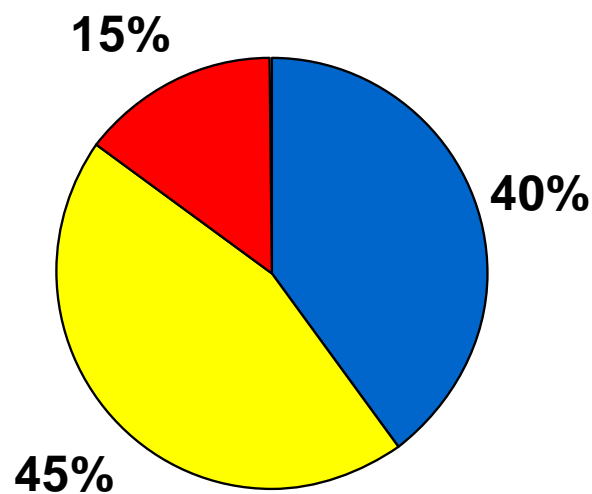
Ženski vozači <40god

Kada ste bili na pregledu vida?

Ukupno vozači

Posljednji pregled vida*

■ <2god ■ >2god ■ Nikada

- **66%** žena nije pregledalo vid u posljednje 2 godine
- **17%** muškaraca nikada nije bilo na pregledu, a **5%** iako nose naočale
- Zadar: 43% muškaraca (>40g) nikada nije bilo na pregledu vida

*izuzet je pregled vida prilikom dobivanja vozačke dozvole

Izjave vozača

Najčešće ne vidim dobro zaustavlja li se auto ispred mene ili skreće, pa za svaki slučaj usporim...

Dobre naočale su skupe...

Ne vidim dobro, a naočale imam samo za gledanje televizije...

Nisam bila na pregledu, a naočale sam kupila u drogeriji...

Što možemo zaključiti?

- svaki četvrti vozač treba korekciju vida
- pregled vida je neredovit
- korekcija vida je često neadekvatna
- kupovina tzv. gotovih (ready made) naočala u drogerijama, ljekarnama, diskontima...

Vožnja i vid - vide li naši vozači dovoljno dobro?

Prim.dr.sc.Igor Petriček, dr.med., specijalist oftalmolog
Klinika za očne bolesti KBC Zagreb, Rebro

Zagreb, 14. 11. 2011.

Dobar vid – sigurna vožnja

- od svih osjetila, osjetilo vida **najvažnije** je za sigurnu vožnju
- pretpostavlja se da čak **90% informacija** tijekom vožnje dobijamo vidom
- vidom procjenjujemo prostor oko nas u vožnji, udaljenost između vozila, prometne znakove

Dobar vid – sigurna vožnja

- vidna oštrina nije jedina važna za sigurnu vožnju

Također važno:

- vidno polje
- vrsta i adekvatnost korekcije (okvir naočala, vrsta kontaktnih leća...)
- vidni uvjeti (noć, kiša, magla...)
- površina oka (suho oko)

Kako naši vozači vide?

- *Rezultati na osnovi 415 provjera vida pokazali su da **25%** vozača ima vid na daljinu manji od **80%**, bilo bez ili sa nekim oblikom korištenog optičkog pomagala, dok ih njih **3%** ima vid slabiji od **50%**.*

Kako naši vozači vide?

- **25%** vozača nema adekvatan vid na daljinu bilo bez ili sa nekim oblikom korištenog optičkog pomagala
- **15%** ispitanih vozača ne kontrolira svoj vid uopće, dok ih njih **45%** ne kontrolira dovoljno često
- **Koji su razlozi ovakvih rezultata?** Anketirani vozači su često odgovarali da su naočale kupovali u dućanu bez pregleda, da su ih razbili i da nemaju novaca i/ili vremena za izradu novih, a vrlo često je razlog suboptimalnog vida i činjenica da mnoge osobe smatraju da vide dovoljno dobro i da ne trebaju nikakvo optičko pomagalo
- To je iz **estetskih razloga** posebno izraženo **kod žena**

Kako vide vozači u drugim zemljama?

- u studiji Baromètre santé visuelle 2011 provedenoj u **Francuskoj** ustanovljeno je da 20% vozača vozi sa vidom slabijim od 0.8 (80%)- to ukupno znači 8 milijuna vozača
- 2.5% vozača u Francuskoj vozi sa vidom manjim od 50%
- u istoj zemlji 29% vozača ne nosi nikakvo optičko pomagalo iako im je to preporučeno
- u istraživanju provedenom u **Velikoj Britaniji** pronađeno je da trećina vozača ne provjerava svoj vid redovito

Kako je vid u vozača pravno reguliran u Republici Hrvatskoj?

- Prema važećem **Zakonu o sigurnosti prometa na cestama**, vozač koji upravlja vozilom u prometu na cesti mora biti tjelesno i duševno sposoban upravljati vozilom te za to imati potrebno znanje i vještinu (Članak 197.)
- Članak 7. **Pravilnika o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače (NN 1/11)** navodi da zdravstveni pregled vida vozača prije početka osposobljavanja kandidata za vozače mora uključivati pregled slijedećih vidnih funkcija: **oštrine vida (naturalnog, korigiranog), bulbomotorike, raspoznavanja boja te vidnog polja**

Kako je vid u vozača pravno reguliran u Republici Hrvatskoj?

- Prema novome **Pravilniku o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače** koji je stupio na snagu 23. prosinca **2010.**, pravna je regulativa usklađena sa onom Europske Unije

Pravilnik o zdravstvenim pregledima vozača i kandidata za vozače

- **Članak 13.** nalaže da se vozači i kandidati za vozače kojima upravljanje vozilom nije osnovno zanimanje ocjenjuju **nesposobnima** ili **privremeno nesposobnima** kad boluju od sljedećih bolesti ili stanja:

d) Bolesti i stanja organa vida

- 1) Prirođene i stečene bolesti, stanja i anomalije organa vida koje utječu na sigurno upravljanje vozilom, ako nisu medicinski uspješno korigirane
- 2) Oštrina vida oba oka, nekorigirana ili korigirana manja od **0,5 u zbroju**, uz uredno vidno polje
- 3) Ako osoba ima samo jedno oko, oštrina vida tog oka, nekorigirana ili korigirana mora biti najmanje 0,5 uz uredno vidno polje
- 4) Ako je suženje vidnog polja temporalno, a širina najmanje 120 stupnjeva, uz eliminaciju utjecaja monokularnih skotoma te urednu oštrinu vida oba oka
- 5) Ostale bolesti i stanja organa vida koja imaju utjecaj na sigurno upravljanje vozilom

Kakva je pravna regulativa EU glede vožnje i vida?

- granica vidne oštine prihvatljive za vožnju je **0.5 (50%)**
- testiranje **vidnog polja** je obavezno samo za profesionalne vozače, dok se **sposobnost raspoznavanja boja** uopće ne spominje
- prilikom procesa standardizacije pravne regulative EU glede vožnje, naglasak se stavlja na potrebu **obavezne periodične provjere vida**

Koliko je opasno voziti s neadekvatnim vidom?

- svaki vozač bi trebao **vidjeti najbolje što može**, jer to osigurava i smanjenje rizika u vožnji zbog lošijeg vida na minimum
- stoga bi prije svega trebalo **podići svijest vozača** o potrebi redovite provjere vida i nošenja optimalnog optičkog pomagala, a i stvoriti uvjete u sustavu liječničke provjere vozača da se oni provode redovito i pomno

Zaključak

1. **25% naših vozača nema adekvatan vid na daljinu.** Taj postotak sličan je kao i u nekim drugim europskim zemljama.
2. Većina vozača sa neadekvatnim vidom mogla bi ga popraviti nošenjem **adekvatnog optičkog pomagala.**
3. Postoji **potreba za češćim provjerama vidne oštine,** ali i ostalih vidnih funkcija, od strane nadležnih institucija.

Zaključak

4. Provjera **vidnog polja** zbog njegove važnosti u vožnji mora biti neizostavan dio pregleda svih vozača.
5. **Raspoznavanje boja** kao kriterij dobijanja dozvole za profesionalnog vozača treba uskladiti sa europskim zakonodavstvom gdje to nije uvjet, ili barem objasniti nepostojanje tog uvjeta za neprofesionalno sudjelovanje u prometu.
6. Prijeko je potrebno **podići svijest samih vozača o važnosti optimalnog vida u prometu**. Tu bez svake sumnje ulogu imaju svi koji se ovom problematikom bave ili na nju utječu, od zakonodavstva i MUP-a, pa do autoklubova i medija.

Zaključak

***Svaki vozač trebao bi vidjeti
najbolje što može,***

***a ne najmanje zakonski
dopustivo.***

Hvala na pažnji!